

INFORME DE SEGUIMENT “MÀSTER EN BIOÈTICA”

Curs 2013-14

Institut Borja de Bioètica
Universitat Ramon Llull

Índex

Introducció	2
Informació Pública	3-4
Indicadors	5
Anàlisi valorativa de l’ensenyament i accions de millora	4-7
Idoneïtat del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ)	8

INTRODUCCIÓ

En relació al seguiment del títol oficial de MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA cal dir que es tracta d'una titulació biennal. Tot i que els 60 crèdits del Màster es podrien realitzar en un sol curs acadèmic, tenint en compte que la gran majoria d'alumnes són professionals en actiu, el màster s'ha ajustat a la demanda de realització per la via lenta, amb una durada de dos cursos acadèmics. En aquest informe s'analitza, doncs, el primer curs (2013-14), que correspon a la 10a edició del Màster, edició que finalitza el curs 2014-15. El Màster s'ofereix tant en modalitat presencial com en modalitat on-line. El curs 2013-14, que és el que s'analitza, sols s'ha desenvolupat en modalitat on-line.

D'altra banda, cal esmentar també el fet que el MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA va ser acreditat en la primera etapa de titulacions oficials com a Programes Oficials de Postgrau (POP), i per tant va implementar-se ja els cursos: 2007-09, 2009-11, 2011-2013 de manera que es compta amb tres promocions d'alumnes amb la titulació oficial de Màster. L'edició actual correspon, doncs, a la quarta promoció. Aquest fet ens permet fer una valoració i un seguiment basat en l'experiència prèvia de les darreres promocions, en les quals hem pogut anar corregint aquelles mancances funcionals que s'han anat detectant des de l'inici, sense que això suposés variacions o modificacions formals al títol, però sí que s'han traduït en accions de millora. Amb tot, encara hi ha alguns aspectes que cal acabar de perfilar a fi d'assolir els objectius establerts en el disseny original del títol. En aquest sentit, la Comissió Acadèmica, establerta com a mecanisme del Sistema de Garantia Interna de Qualitat (SGIQ) avalua i analitza aquestes millores.

1.- INFORMACIÓ PÚBLICA SOBRE EL DESENVOLUPAMENT OPERATIU DEL TÍTOL

1.1. Informació web Universitat Ramon Llull

L'Institut Borja de Bioètica ha complimentat tota la informació pública sobre la titulació del "MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA" a l'aplicatiu informàtic de la Universitat Ramon Llull. Anualment els responsables de les titulacions emplen les dades a l'aplicatiu i, posteriorment, la informació és verificada pels òrgans corresponents del Rectorat de la Universitat Ramon Llull per a la seva exposició pública.

1.2. Informació web Institut Borja de Bioètica

L'Institut Borja de Bioètica disposa també de tota la informació referent al títol de MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA a la seva pròpia web institucional, accessible a tots els usuaris interessats. Aquesta informació està sotmesa a una actualització periòdica i s'ofereix en català i espanyol.

La pàgina web institucional és objecte d'actualitzacions de disseny i format periòdicament. La informació pública del MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA sempre és accessible i actualitzada. La Comissió Acadèmica, òrgan establert com a SGIQ, es responsabilitza de fer la revisió de la informació pública. A la pàgina web hi trobem la següent informació:

Informació general del centre: <http://www.ibbioetica.org>

Accés als estudis: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Matrícula: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Pla d'Estudis: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>
<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=16>

Planificació operativa del curs

Calendari acadèmic:

<http://www.ibbioetica.org/es/contenidos/PDF/HORARIM101erCURScat.pdf>

Recursos d'aprenentatge:

- Campus virtual dels cursos on hi ha també el curs de demostració:

<http://campus.ibbioetica.org/>

- Biblioteca i centre de documentació:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=24>

Pla d'Acció Tutorial:

http://www.ibbioetica.org/pdf/2016/pla_daccio_tutorial.pdf

Criteris d'avaluació:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Professorat: <http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=17>

Pràctiques externes:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Programes de mobilitat:

<http://www.ibbioetica.org/cat/modules/tinycontent/index.php?id=8>

Treball final de Màster:

<http://www.ibbioetica.org/cat/contenidos/PDF/Estructura%20projecte%20i%20treball%20final.pdf>

Normativa Acadèmica

http://www.ibbioetica.org/pdf/2016/normativa_academica_master.pdf

2.- INDICADORS

Els indicadors de seguiment es recullen en l'Annex que acompanya aquest informe i es troben també publicats a l'aplicatiu de la Universitat Ramon Llull.

3.- ANÀLISI VALORATIVA DEL DESENVOLUPAMENT DE L'ENSENYAMENT

L'anàlisi valorativa de la implementació i desenvolupament del MÀSTER UNIVERSITARI EN BIOÈTICA, realitzada per la Comissió Acadèmica, parteix dels resultats que ens donen els indicadors i les valoracions que en fan els mateixos responsables acadèmics, després de la realització del curs 2013-14. En aquest sentit, cal dir que els indicadors són clarament favorables envers una línia de continuïtat del títol, tal com s'analitza tot seguit.

3.1. Objectius de la titulació

Atès que aquest informe correspon al primer curs del Màster alguns dels objectius acadèmics finals encara no poden ser completament avaluats, en concret els objectius relacionats amb l'adquisició de competències transversals i específiques com: el coneixement de la dimensió ètica del propi àmbit de treball, competència per a implementar l'aprenentatge ètic adquirit, capacitat per a detectar conflictes ètics i abordar-ne el tractament i resolució, entre d'altres.

Per tant, després del primer curs, aquesta avaluació és parcial, i específica pel que fa a l'aprofitament de les bases de coneixement impartides durant aquest període. En aquest sentit, la valoració dels responsables acadèmics del Màster és que els objectius del primer curs han estat ben assolits en tant que han permès a l'alumne adquirir uns coneixements troncalment imprescindibles per a poder entrar en les matèries del segon curs amb garanties, doncs els primers 30 crèdits fan referència a totes les matèries bàsiques de fonamentació de la bioètica: Història de la bioètica, Fonaments ètics i antropològics, Fonaments jurídics, Drets humans, Comunicació, etc...

Les expectatives del segon curs –ja en ple desenvolupament a la data d’elaboració d’aquest informe– la majoria dels alumnes assoleixen el 100% de les competències, i les aptituds esperades són molt altes, segons els indicadors de que disposem fins ara, i malgrat no tenir encara les notes finals encara, ja que aquestes dependran de les qualificacions obtingudes en cadascun dels mòduls i treball final de màster que presentaran a la finalització del Màster.

Amb tot, podem dir que aproximadament el 72% dels alumnes han superat el primer curs, tenint en compte les tasques realitzades i avaluades i la participació activa a les classes a través dels fòrums de debat, doncs hi ha hagut una taxa d’abandonament al finalitzar el primer curs del 27,58%.

3.2. Captació d’estudiants, accés i matrícula 2013-14

En referència a la captació d’alumnes i matrícules del curs 2013-14 cal dir que en aquesta edició només hi ha hagut alumnes en el format on line. Tot i oferir també la modalitat presencial finalment no s’ha pogut dur a terme per no assolir-se el número mínim d’alumnes exigít.

La matrícula per la modalitat on line del curs 2013-14 ha estat de 29 alumnes. Fins i tot una mica superior que l’edició anterior (malgrat que l’anterior va ser “on line” i presencial i aquesta només sigui en format “on line”). El perfil dels alumnes, professionals en actiu principalment de les àrees de la salut, però també d’altres àmbits, biotecnologia, dret, filosofia, humanitats, ... s’han vist perjudicats per l’actual crisi econòmica del sector, (motiu pel qual, molts possibles alumnes no s’han pogut inscriure al Màster presencial, doncs en molts hospitals i centres socio-sanitaris han suprimit les ajudes a formació que altres anys oferien als seus professionals). Malgrat i també s’ha incrementat la participació d’alumnes estrangers, comptant amb un 34,5% d’alumnes de nacionalitat estrangera.

3.3. Indicadors de rendiment acadèmic

Segons els indicadors de rendiment dels alumnes, cal dir que aquests es mouen en la línia alta, de manera que són molt pocs els estudiants i en moments puntuals, que per circumstàncies diverses, sovint vinculades al seu àmbit professional i de càrrega de treball, no assoleixen la qualificació suficient per a superar el curs acadèmic.

Pel que fa a la valoració realitzada per la Comissió Acadèmica, juntament amb els coordinadors de mòduls, cal dir que aquesta és molt satisfactòria i que, llevat d'alguna excepció, majoritàriament els alumnes són persones molt implicades i amb un alt nivell de compliment de les tasques a realitzar i un bon nivell de participació, comptant que tots ells són professionals en exercici. En aquest sentit, la Comissió Acadèmica destaca l'esforç especialment important que realitzen els alumnes que cursen el Màster en la modalitat virtual, atès que la seva implicació requereix una voluntat més ferma en el seguiment del desenvolupament del Màster, sense l'acompanyament presencial dels docents.

3.4. Recursos humans i personal de suport a la docència

3.4.1 Personal acadèmic

El professorat té la qualificació adequada per a donar compliment als objectius del màster. Es compta amb professorat especialitzat en les diferents temàtiques del Màster. També cal apuntar que la seva gran implicació i compromís en el procés d'aprenentatge de l'alumnat.

3.4.2 Resultats de satisfacció: avaluació de l'activitat docent per part dels alumnes

Els indicadors d'avaluació de l'activitat docent, que s'extreuen de l'opinió dels alumnes, a partir de les enquestes d'avaluació que realitzen al finalitzar cada mòdul o assignatura, denoten un alt grau de satisfacció de l'alumnat tant amb els continguts acadèmics com en la coordinació del Màster. Els alumnes consideren que la realització del Màster

respon plenament a les seves expectatives. Així, la mitjana de respostes és favorable i estan entre el 8,1 i 8,9 de puntuació (mitja: 88,4%). Els comentaris personals també majoritàriament són positius.

Cal dir que en l'itinerari on-line les valoracions dels alumnes es recullen des de la mateixa plataforma virtual, formant part de les tasques de l'estudiant en cada mòdul. Han de complimentar una enquesta tancada i alhora també una avaluació que permet a l'alumne la personalització i la inclusió de comentaris personals. A més de les valoracions dels alumnes, el coordinador de cada mòdul elabora una memòria-informe d'autoavaluació de l'assignatura, a fi de detectar aspectes de millora.

Pel que fa als suggeriments, queixes i reclamacions, cal dir que la Comissió Acadèmica, encarregada de rebre aquest tipus de demanda de l'estudiant i donar-hi resposta, ha rebut molt poques queixes i reclamacions.

3.4.3 personal no acadèmic

El alumnes tenen el suport continuat d'una persona que assisteix la plataforma moodle i realitza de forma continuada el seguiment tan pel que fa a dificultats puntuals en el maneig de la plataforma, com en les gestions requerides.

4. ACCIONS DE MILLORA

Càrrega de treball

Per tal d'atendre a la demanda dels alumnes i procurar alleugerir la densitat i càrrega de treball la Comissió Acadèmica ha anat treballant amb els coordinadors dels mòduls, al llarg del curs, alguns canvis metodològics en les assignatures, a fi de fer més dinàmica la sessió lectiva. Alhora, i pel que fa a la càrrega de treball, s'han espaiat més els terminis per a la presentació de les tasques que ha de realitzar l'alumne per a l'avaluació del mòdul corresponent, evitant la superposició de tasques.

Pràctiques externes

Pel que fa a les pràctiques externes cal dir que si bé la titulació havia projectat un “pràcticum” de l’alumne, que consistia en oferir als alumnes la possibilitat de participar en sessions de Comitès d’Ètica hospitalaris, el desenvolupament del curs 2013-14 ha fet palesa l’enorme dificultat d’implementar aquestes pràctiques. Aquests dificultats tenen es deuen sobretot a que els Comitès d’Ètica de centres sanitaris o de recerca treballen habitualment amb reunions programades, o sobrevingudes amb caràcter urgent, on sovint la temàtica a tractar es considera confidencial i no es permet donar entrada a persones externes al Comitè. Aquest fet no era previsible a l’inici de curs, en el que si bé pot haver-hi un calendari de reunions establert, no estan programats els seus continguts, que s’arbitren en funció de la demanda que té el Comitè. Per aquest motiu, tot i que han estat programades aquestes pràctiques en algunes ocasions s’han hagut de suspendre per aquesta circumstància.

Ateses aquestes dificultats la Comissió Acadèmica es va replantejar la forma de realització d’aquestes pràctiques de manera que, mantenint oberta l’opció de fer-les en Comitès hospitalaris quan hi hagués ocasió, alhora, i de forma paral·lela es va establir la realització de resolució de casos pràctics. En aquestes classes els mateixos coordinadors dels mòduls prepararen sessions de casos clínics, simulant la tasca que porten a terme els Comitès, amb participació de tots els alumnes en el debat i en l’anàlisi de casos a través del fòrum on-line, com si es tractés d’un Comitè real.

Val a dir que aquestes pràctiques, un cop avaluat el seu resultat per la Comissió Acadèmica, han resultat fins i tot més profitoses que les mateixes sessions en centres sanitaris, pel fet que l’alumne s’ha sentit més implicat i no tant “espectador extern”, alhora que ha comptat amb la dinamització dels coordinadors que han facilitat la participació de tots els alumnes en condicions d’igualtat, fomentant més i millor l’adquisició d’aptituds pel debat bioètic.

En canvi, si que s’han pogut dur a terme les activitats pràctiques que consisteixen en la participació dels alumnes en seminaris, conferències o congressos sobre temàtiques

relacionades amb el contingut del Màster, participant de les sessions de debat i en ocasions aportant també la presentació de comunicacions orals o pòsters.

Acció tutorial

Es considera convenient poder intensificar el seguiment dels tutors del TFM a fi de poder desenvolupar una tasca més acurada, atès que el perfil d'alumnat, bàsicament de l'àmbit professional, està poc habituat al treball acadèmic.

Treball de Final de Màster

A fi de millorar i estandarditzar l'avaluació dels treballs de final de Màster, es considera adient instaurar el sistema d'avaluació amb rúbriques, a partir del model que s'aconsella a la Guia AQU sobre "Com elaborar, tutoritzar i avaluar un Treball de Fi de Máster". (Disponible a:

http://www.aqu.cat/aqu/actualitat/noticies/43801834_es.html#.VzWptOQnIQs).

4.- IDONEÏTAT DEL SISTEMA DE GARANTIA INTERNA DE QUALITAT (SGIQ)

La Comissió Acadèmica –òrgan del nostre SGIQ i integrat per la Direcció, el Cap Acadèmic i Docent i els coordinadors dels diferents mòduls– ha establert una dinàmica de seguiment que s'ha concretat de la següent manera: s'han dut a terme 3 reunions de tota la comissió, una a l'inici de curs (setembre 2013) per a garantir un bon inici, una a la meitat (febrer 2014) i una darrera a la finalització del curs (juliol 2014), per a fer la valoració global del primer curs. Alhora, i de forma paral·lela, la Direcció i el Cap Acadèmic han realitzat reunions de treball amb cadascun dels coordinadors dels diferents mòduls, coincidint en el temps amb la programació de cada matèria. Aquesta fórmula de seguiment ha permès avaluar la bona marxa de cada mòdul i el seu aprofitament per part dels alumnes, així com les incidències que han anat sorgint.

Val a dir que es valora molt positivament l'agilitat d'aquest sistema, molt determinat també per la naturalesa del nostre centre, amb poca estructura docent i per tant màxima proximitat entre responsables acadèmics i els docents, que permet una valoració continuada del bon desenvolupament de la titulació i permet, alhora, mantenir un alt nivell de qualitat. Igualment, el reduït nombre d'alumnes en el Màster i la interacció molt directa dels responsables acadèmics amb els mateixos alumnes permet un seguiment gairebé individualitzat de l'evolució de cadascun d'ells i també una visió de conjunt, podent contrastar directament amb ells aquells aspectes del desenvolupament de les matèries que requereixen millores o replantejaments, com exemples més clars hi trobem les pràctiques externes o la càrrega de treball, que s'han esmentat a l'apartat d'"accions de millora".

Barcelona, Gener 2015

Dra. Ester Busquets i Alibés
Coordinadora del Màster